

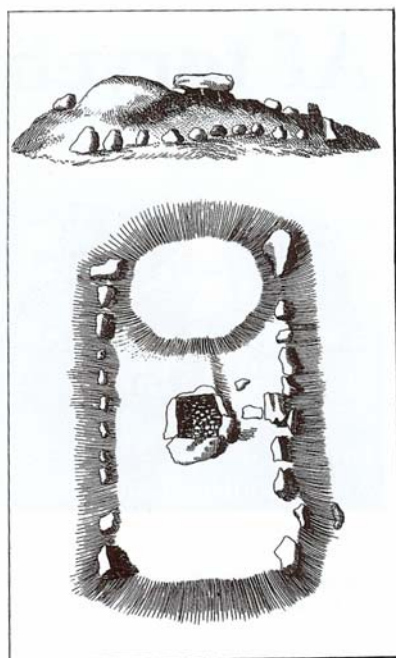
## Harald Hildetands Høj

Fredningsnummer 3226-41  
Sognebeskrivelse 020601-25

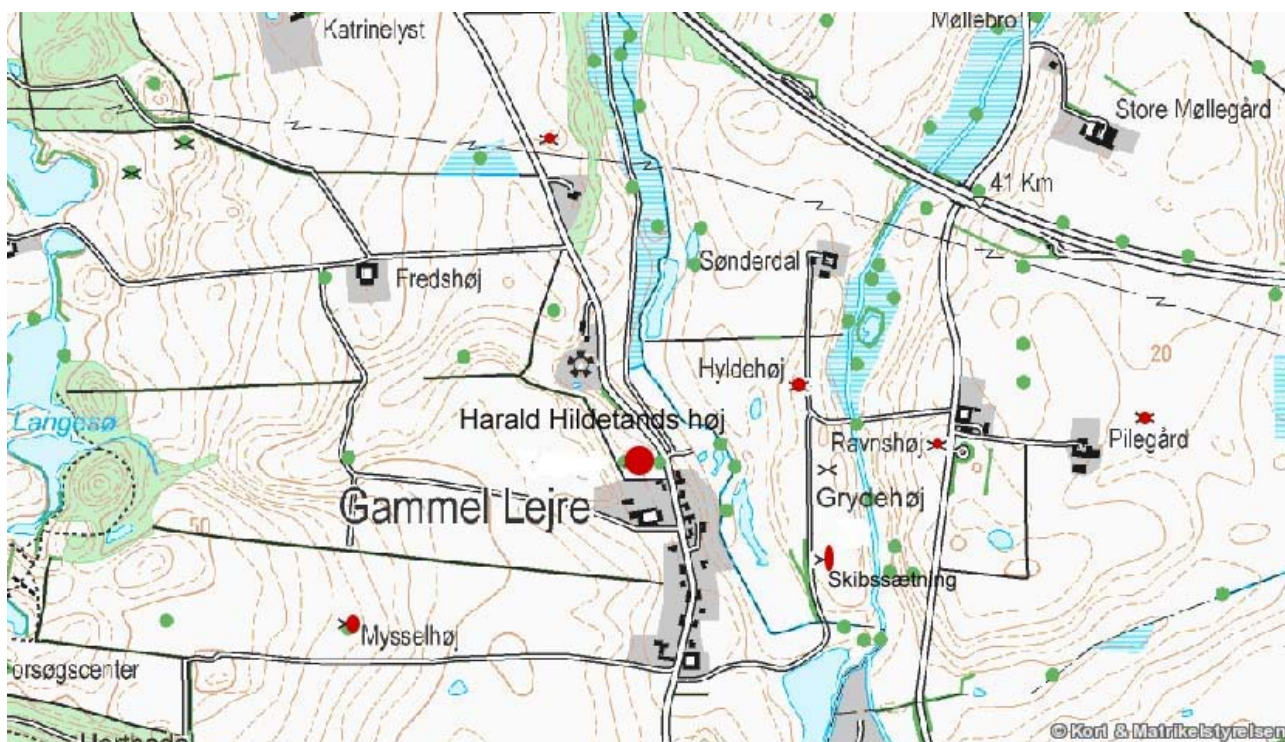


Harald Hildetands Høj er en langdyssetomt fra tragtbægerkulturen i stenalder ca. 3.500 f.Kr. Størrelsen er 20 x 12 x 2 m.

Højen er omkranset af en stencirkel og har været ganske smuk i fordums tid. Nu ligger den hen som en ruin. Den store dæksten er for længst omhugget til trappesten, og omkring 1817 planlagde man at rydde dyssen helt for sten. Det blev forhindret af Sjællands biskop Münter, som nærrede en stor interesse for arkæologi. Han fik dyssen fredet, og de ituhuggede sten blev lagt op som et stengærde omkring højen. Langdyssens retning blev dog ændret fra den originale øst/vest-, til dens nuværende nord/syd placering.



Den tyske historiker Gebhardi besøgte Lejre i midten af 1700-tallet og tegnede langdysen, der er gengivet i biskob Münters bog om "Lejre i Sjælland" (1806).



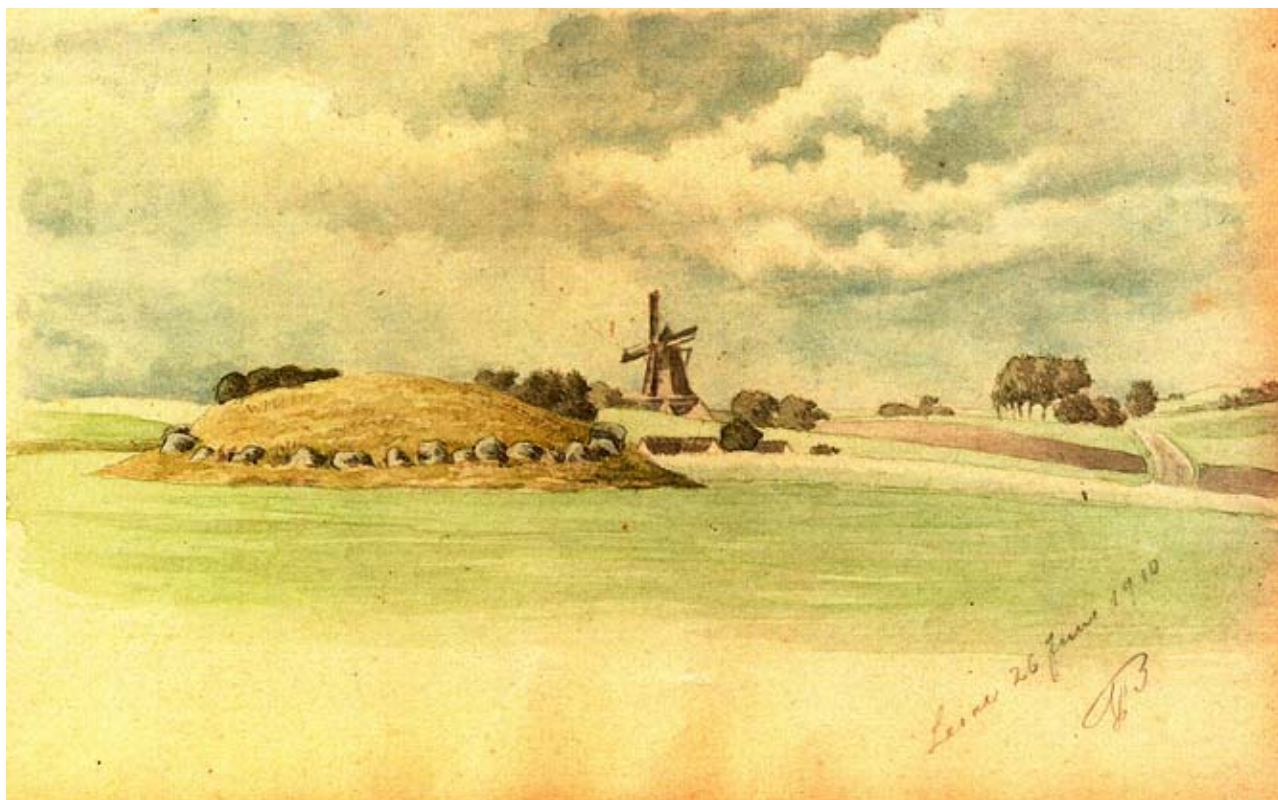
Harald Hildetands Høj lige nord for Gammel Lejre.

Sagnkongen Harald Hildetand var en mægtig kriger, som ikke lod sig såre af våben. Som konge underlagde han sig efter sigende det meste af Norden og faldt først i en høj alderdom i kamp mod svenskerne. Det skete i det navnkundige Brávallaslag, hvor han blev fældet af selveste Odin.

Saxo beretter at Harald Hildetands urne efter Brávallaslaget blev ført til Lejre og blev begravet i denne dysse. Det er ikke utænkeligt at man har villet have kongens urne hjem til kongesædet, for der var meget kraft at hente fra en falden konge. Hvis det er rigtigt at han ligger højlagt her, så må der være tale om genbrug - højen er nemlig oprindeligt en langdysse fra stenalderen

K. Bahnson fra Nationalmuseet skriver efter en besigtelse i 1883:

"Den saakaldte Harald Hildetands Høi er Resterne af en tildels forstyrret Langdysse. Den tilbage staaende Del er c. 50' l. 35' br. med Retning NØ-SV, c. 4' h. Om Foden har der været en Stenkreds, af hvilke kun enkelte store Blokke staa paa deres oprindelige Plads, de øvrige ere benyttede til Bygningsbrug. I nyere Tid har man søgt at restaurere Høien ved at omsætte den med en Del større kløvede Sten. Paa Midten har der været et firkantet Gravkammer som er ganske forsvundet".



Chr. Bayers billede af Harald Hildetands Høj fra den 26 juni 1910. Man ser Lejre vindmølle i baggrunden. Den er nu forsvunden.